

Valtioneuvoston asetus

maaseudun hanketoiminnan tukemisesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2008

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty maa- ja metsätalousministeriön esittelystä,

kumotaan maaseudun hanketoiminnan tukemisesta 29 päivänä elokuuta 2007 annetun valtioneuvoston asetuksen (829/2007) 2 §:n 9 ja 12 kohta, 24 § 1 momentti 3 kohta, 26 §:n 4 momentti, 36 §:n 2 momentti, 42 §:n 1 ja 2 momentti ja 58 §,

muutetaan 1 §:n 1 ja 2 momentti, 2 §:n 10 kohta, 3 §:n 3 momentti, 7 §:n 1 momentin 3 kohta ja 3 momentti, 10—14 §, 17 §, 19 §:n 1 ja 2 momentti, 20 §:n 1 momentin johdantokappale, 21 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti, 22 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta sekä 2 momentti, 23 §:n 4 momentti, 24 §:n 1 momentti, 25 §, 27 §, 6 luku, 36 §:n 1 momentin 1, 3 ja 14 kohta, 37 §:n 2 momentti, 38 §, 8 luvun otsikko, 41 §, 42 §:n otsikko, 43 §, 45 §, 46 §, 47 §:n 2 ja 3 momentti, 48 §, 50 §:n 1 ja 2 momentti, 51 §:n 1 momentti, 53 §:n 1 ja 3 momentti, 55 §, 56 §:n 2 momentin johdantokappale, 57 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta, 12 luvun otsikko sekä 59 §, sellaisena kuin niistä on 41 § asetuksessa 1335/2007, sekä

lisätään 6 §:ään uusi 3 ja 4 momentti, 14 §:ään uusi 3 ja 4 momentti, 17 §:ään uusi 2 momentti, 22 §:ään uusi 3 momentti, 35 §:ään uusi 4 ja 5 momentti, 36 §:n 1 momenttiin uusi 15 ja 16 kohta sekä asetukseen uusi 42 a ja 47 a § seuraavasti:

1 §

Sovelletamisala

Tätä asetusta sovelletaan maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain (1443/2006) 4 luvussa tarkoitettuihin hanketukiin ja 55 §:ssä tarkoitettuun toimintarahaan.

Tätä asetusta sovelletaan tukiin, jotka myönnetään Euroopan yhteisön osaksi tai kokonaan rahoittamina.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

10) *käyttöomaisuudella* omaisuutta, joka on tarkoitettu tuottamaan tuloa jatkuvasti useana tilikautena tai jonka hankinta on hankkeen tai toimintarahalla tuettavan toiminnan laajuuteen nähden merkittävä taikka

jonka hankintameno on tarkoitettu poistettavaksi useampana tilikautena;

3 §

Hanketta koskeva suunnitelma

Haettaessa tukea koordinointiin hakemukseen on lisäksi sisällytettävä selvitys alahankkeiden organisointitavasta ja hakemusmenettelystä. Haettaessa tukea alahankkeisiin hankesuunnitelmaan on sisällytettävä 2 momentissa tarkoitettut tiedot soveltuvin osin myös alahankkeista.

6 §

Hanketuen myöntämisen edellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että tuen saaja pitää kohteen asianmukaisesti vakuutettuna, kunnes tuki on maksettu

kokonaan, jos tuettavaan hankkeeseen sisältyy rakentamisinvestointeja.

Euroopan yhteisön osaksi rahoittaman tuen myöntämisen edellytyksenä tässä asetuksessa säädetyn ehdoin on, että ohjelma on hyväksytty ja tässä asetuksessa säädetty tuen myöntämisen edellytykset ovat ohjelman mukaisia.

7 §

Tuettava yleishyödyllinen toiminta

Tukea yleishyödylliseen kehittämishankkeeseen voidaan myöntää:

3) kylän tai paikallisyhteisön vetovoimaisuuden ja toiminnallisuuden edistämiseen sekä toimintaan, jonka tarkoituksena on saada alueelle uusia asukkaita;

Edellä 1 momentissa tarkoitettu toiminta ei saa sisältää investointeja.

10 §

Tuen ulkopuolelle jäävä toiminta

Sellaisena toimintana, johon ei saa myöntää tukea sen johdosta, että tuki sisältäisi tällöin valtiontukea, pidetään ainakin seuraavaa toimintaa:

1) tuen avulla kehitetään hyödykettä tai palvelua, joka on välittömästi tai vähäisin lisätoimin yrityksen tai tietyn yritysryhmän hyödynnettävissä korvauksetta tai käypää korvausta alemmalla hinnalla;

2) kehittämishankkeen pääasiallinen tavoite on poistaa yrityksiltä tavanomaisia yrityksen kehittämiseen tai tuotekehitykseen liittyviä kustannuksia;

3) tuen saaja harjoittaa säännöllistä taloudellista toimintaa, josta se ei peri asiakkaaltaan käypää korvausta ja kehittämishankkeen tarkoituksena on korvata tällaisen toiminnan kustannuksia;

4) tuen saaja on sellainen taloudellista toimintaa harjoittava julkinen yhteisö, jonka taloudellista toimintaa ja muuta toimintaa ei ole erotettu.

11 §

Kehittämishankkeen hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää seuraaviin kehittämishankkeesta aiheutuviin välttämättömiin hyväksyttäviin kustannuksiin:

1) palkkaus- ja palkkiokustannuksiin ja niihin liittyviin lakisääteisiin kustannuksiin lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia;

2) matkakustannuksiin;

3) ostopalveluiden hankintaan;

4) vuokratkustannuksiin;

5) muihin kehittämishankkeen toteuttamisesta välittömästi aiheutuneisiin kuluihin käyttöomaisuuden hankintaa lukuun ottamatta.

Ulkomaanmatkasta aiheutuvat kustannukset voivat olla hyväksyttäviä vain, jos:

1) matkakustannukset liittyvät paikallisen toimintaryhmän rahoituskiiintiöstä rahoitettuun kansainväliseen hankkeeseen tai hankkeen toteuttaminen sitä edellyttää taikka matkoihin on muu erityisen painava peruste; ja

2) matkan perusteltu syy ja kustannukset on sisällytetty hankesuunnitelmaan sekä siitä aiheutuvien kustannusten osuus hankkeen kustannuksista on osoitettu suunnitelmassa erikseen.

Elinkeinojen kehittämishankkeeseen sisältyvät luontoissuoritukset eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia eikä niitä oteta huomioon yksityisenä rahoituksena.

12 §

Luontoissuoritusten käyttö

Yleishyödyllisessä investoinnissa ja kehittämishankkeessa elinkeinojen kehittämishanketta lukuun ottamatta voidaan yksityisenä rahoituksena hyväksyä sellainen vastikkeetta hankkeen hyväksi tehty työ, joka on hankkeen toteuttamiseksi tarpeellista. Edellytyksenä on lisäksi, että työn tekijä on vähintään 15-vuotias.

Vastikkeetta tehdyn työn arvona pidetään kymmentä euroa tunnilta työn tekijää kohden. Jos vastikkeetta tehty työ tehdään trak-

torilla tai muulla vastaavalla työkoneella, työkoneen käyttämisen arvoksi luetaan lisäksi 20 euroa tunnilta.

Hankkeen toteuttamiseksi tehdyt muut luontoissuoritukset eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia eikä niitä oteta huomioon yksityisenä rahoituksena.

Myönnettäessä tukea yleishyödyllisiin investointihankkeisiin ja kehittämishankkeisiin, elinkeinojen kehittämishanketta lukuun ottamatta maaseudun kehittämislain 4 §:n 14 kohdassa tarkoitetusta yksityisestä rahoituksesta enintään 75 prosenttia voi olla vastikkeetta tehtyä työtä.

13 §

Kehittämishankkeen tuen määrä

Tukea voidaan myöntää enintään määrä, joka muu julkinen rahoitus mukaan lukien on enintään 100 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista, jos kysymys on:

1) vähintään kahden työvoima- ja elinkeinokeskuksen alueella toteutettavan hankkeen esiselvityksestä, toteutettavuustutkimuksesta tai toteuttamisesta;

2) vähintään kahden toimintaryhmän alueella toteutettavan hankkeen esiselvityksestä, toteutettavuustutkimuksesta tai toteuttamisesta;

3) kansainvälisestä hankkeesta; tai

4) kehittämishankkeesta, jonka tarkoituksena on selvittää, arvioida ja yhteensovittaa yritystoiminnan yleisiä toimiala- ja tuotantosuuntaakohtaisia toimintaedellytyksiä.

Muihin kuin 1 momentissa tarkoitettuihin hankkeisiin tukea voidaan myöntää enintään määrä, joka muu julkinen rahoitus mukaan lukien on enintään 90 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tukea voidaan myöntää toimintaryhmän rahoituskiintiöstä rahoitettavaan paikalliseen, alueiden väliseen tai kansainväliseen hankkeeseen enintään 150 000 euroa muu julkinen rahoitus mukaan lukien. Kansainvälisessä hankkeessa Suomen osuus kansallisen tuen määrästä muu julkinen rahoitus mukaan lukien voi olla enintään 150 000 euroa.

14 §

Koulutushankkeena tuettava maa- ja metsätalousyrittäjien sekä elintarvikealan yrittäjien koulutus ja tiedonvälitys

Tukea voidaan myöntää sellaiseen ammatilliseen koulutukseen, josta säädetään EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 20 artiklan a kohdan i alakohdassa ja joka koskee maa- tai metsätaloudella taikka elintarvikealalla toimiville tarjottavaa ammatillista koulutusta.

Tukea voidaan myöntää myös sellaiseen koulutukseen, joka on välttämätöntä EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 39 artiklassa tarkoitetun maatalouden ympäristötuen saamiseksi.

Tukea voidaan myöntää lisäksi yrittäjyys-, energia-, ja ympäristötietouden välittämiseen maa- tai metsätaloudella taikka elintarvikealalla toimiville.

Yli puolet 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta koulutuksesta on toteutettava muualla kuin koulutukseen osallistuvien tiloilla tai kiinteistöillä.

17 §

Tuki muuhun tiedonvälitykseen

Koulutushankkeena voidaan tukea myös sellaista toimintaa, jossa välitetään tietoa uusista tuotanto-, markkinointi- tai palvelumenetelmistä tai muista liiketoiminnan olennaisista parantamista koskevista menetelmistä taikka jossa välitetään energia-, ympäristö- ja maaseututietoutta yrityksille tai muille alueen taloudellisille toimijoille.

Tukea ei myönnetä sellaiseen hankkeeseen, joka olisi valtiontueksi katsottavaa tukea tai jonka pääasiallinen tarkoitus on hyödyttää yhtä ja vain vähäisessä määrin useampaa yksityistä elinkeinonharjoittajaa tai yritystä.

19 §

Koulutushankkeeseen sisältyvä valtiontuki

Myönnettäessä tukea 15 tai 17 §:n mukaiseen koulutukseen, koulutushankkeena, jonka tukeminen ei sisällä valtiontukea, pidetään vain sellaista julkisyhteisön, yleishyödyllisen

yhteisön tai kaupallisesti toimivan yhteisön järjestämää koulutusta, joka ei ole tiettyjen tukimuotojen toteamisesta yhteismarkkinoille soveltuviksi perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisesti (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) annetun komission asetuksen (EY) N:o 800/2008 38 artiklassa tarkoitettua koulutusta.

Valtiontueksi katsottavaa tukea voidaan myöntää sellaiseen 15 §:ssä tarkoitettuun koulutushankkeeseen, jossa hyödyn saajana on yksi tai useampi yritys siten, että se osuu tuesta, joka kohdistuu yritykseen sen saamana hyötynä, myönnetään kyseiselle yritykselle osoitettuna de minimis -tukena.

20 §

Koulutushankkeen hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää seuraaviin välttämättömiin koulutushankkeen toteuttamisesta aiheutuviin kustannuksiin:

21 §

Koulutushankkeen tuen määrä

Tukea voidaan myöntää enintään määrä, joka muu julkinen rahoitus mukaan lukien on enintään:

1) 100 prosenttia 14 §:n 2 momentissa tarkoitettua koulutusta sekä 14 §:n 3 momentissa ja 17 §:ssä tarkoitettua tiedonvälitystä koskevien hankkeiden hyväksyttävistä kustannuksista sekä sellaisten 15 §:ssä tarkoitettujen koulutushankkeiden hyväksyttävistä kustannuksista, joiden tukeminen ei ole 19 §:ssä tarkoitettua valtiontukea;

Tukea voidaan myöntää toimintaryhmän rahoituskiintiöstä rahoitettavaan paikalliseen, alueiden väliseen tai kansainväliseen hankkeeseen enintään 150 000 euroa muu julkinen rahoitus mukaan lukien. Kansainvälisessä hankkeessa Suomen osuus kansallisen tuen määrässä muu julkinen rahoitus mukaan lukien voi olla enintään 150 000 euroa.

22 §

Investointihankkeena tuettava toiminta

Yleishyödyllisen investoinnin tukea voidaan myöntää:

1) kyläyhteisön yhteisessä käytössä olevan rakennuksen, rakennelman ja rakenteen rakentamiseen, korjaukseen ja laajentamiseen;

2) sellaisen käyttöomaisuuden hankintaan, joka mahdollistaa yhteisessä käytössä olevan tilan tai alueen käyttämisen yhteisissä tilaisuuksissa, yhteydenpidossa tai virkistäytymisessä taikka joka on välttämätön kyläyhteisön ympäristön tilan parantamisessa tai asukkaiden hyvinvoinnin lisäämisessä;

Yleishyödyllisen investoinnin tukemiseen sovelletaan, mitä 7 §:n 2 momentissa säädetään tuen myöntämisestä julkisoikeudelliselle yhteisölle. Julkisoikeudelliselle yhteisölle voidaan myöntää tukea vain, jos muun julkisen rahoituksen osuus julkisesta rahoituksesta on vähintään 30 prosenttia.

Tukea voidaan myöntää sellaiselle yksityisoikeudelliselle yhteisölle, jonka pääasiallinen tarkoitus on muu kuin taloudellinen toiminta tai jonka toiminnan ensisijainen päämäärä ei ole voiton tavoittelu.

23 §

Investointihankkeen tukemisen edellytykset

Tukea koneen tai laitteen hankintaan voidaan myöntää, jos kone tai laite jää hankkeen päätyttyä tuen saajan tai alahankkeen toteuttajan omistukseen käytettäväksi siihen tarkoitukseen, jota varten tuki myönnetään.

24 §

Tuen ulkopuolelle jäävä investointihanke

Tukea ei myönnetä, jos tuki sisältäisi valtiontukea sen johdosta, että:

1) investointi tosiasiallisesti tulisi suoraan tai välillisesti hyödyttämään vain yhtä elinkeinonharjoittajaa tai vähäistä elinkeinonharjoittajien määrää; tai

2) investoinnin pääasiallinen tarkoitus on poistaa alueella tiettyä elinkeinoa harjoittavilta osaksi tai kokonaan sellaiset kustannukset, jotka muuten olisivat yrityksen tavanomaisia investointikustannuksia.

25 §

Investointihankkeen hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää investointihankkeen toteuttamiseksi tarpeellisiin kohtuullisiin kustannuksiin, jotka aiheutuvat:

1) rakennuksen, rakennelman tai rakenteen rakentamisessa, korjaamisessa tai laajentamisessa tarvittavien aineiden ja tarvikkeiden hankkimisesta, rakennuksiin tai rakenteisiin kiinteästi liittyvien laitteiden hankkimisesta taikka suunnittelusta, työpalkoista ja urakoinnista;

2) rakennuksen hankinnan yhteydessä maapohjan hankkimisesta;

3) käyttöomaisuuden hankinnasta;

4) vesihuoltotoimenpiteen suunnittelusta ja toteuttamisesta siten kuin vesihuollon tukemisesta annetun lain (686/2004) 7 §:ssä säädetään;

5) tieto- ja vastaavien verkkojen suunnittelusta ja rakentamisesta ja laitehankinnoista sekä verkkojen rakentamiseksi ja käyttämiseksi välttämättömien käyttöoikeuksien hankinnasta;

6) palo- ja talkoovakuutusmaksuista;

Tukea voidaan lisäksi myöntää rakennuksen, rakennelman tai rakenteen rakentamista, korjaamista tai laajentamista koskevan hankkeen hallinnoinnista aiheutuviin kirjanpito-, matka-, palkka-, palkkio- ja toimistokuluihin siltä osin kuin ne eivät ylitä 10 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista.

Käytettynä hankittavan koneen tai laitteen hankintahinta ei saa ylittää koneen tai laitteen käypää arvoa. Koneen tai laitteen jäljellä olevan käyttöiän tulee olla riittävä investoinnin tavoitteeseen nähden ja koneen tulee olla teknisiltä ominaisuuksiltaan asianmukainen suunnitellun käytön kannalta

27 §

Investointihankkeen tuen määrä

Tukea voidaan myöntää enintään määrä, joka muu julkinen rahoitus mukaan lukien on enintään 75 prosenttia tai, jos tuen hakijana on julkisoikeudellinen yhteisö, 100 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tukea voidaan myöntää toimintaryhmän rahoituskiintiöstä rahoitettavaan paikalliseen, alueiden väliseen tai kansainväliseen hankkeeseen enintään 150 000 euroa muu julkinen rahoitus mukaan lukien. Kansainvälisessä hankkeessa Suomen osuus kansallisen tuen määrässä muu julkinen rahoitus mukaan lukien voi olla enintään 150 000 euroa.

Luontoissuorituksiin sovelletaan, mitä 12 §:ssä säädetään.

6 luku

Koordinointihanke

28 §

Koordinointihankkeena tuettava toiminta

Tukea koordinointihankkeeseen voidaan myöntää:

1) helpottamaan luonnollisten henkilöiden ja vähäisiä hankkeita toteuttavien yhteisöjen mahdollisuuksia hyödyntää ohjelman rahoitusta alueen kehittämisessä; ja

2) edistämään toimintaryhmän paikallisen suunnitelman toteuttamista.

Koordinointihanke koostuu koordinointia koskevasta toimesta ja alahankkeista. Tukea alahankkeisiin ei saa hakea ennen kuin koordinointiin haettu tuki on myönnetty.

29 §

Tuettava toiminta

Koordinoinniksi katsotaan:

1) hakuilmoituksista huolehtiminen ja hakemusten vastaanotto;

2) alahankkeiden valinta;

3) sopimusten laatiminen niiden hakijoiden kanssa, joiden alahankkeet valitaan toteutettaviksi;

4) alahankkeita koskevan tukihakemuksen laatiminen ja toimittaminen työvoima- ja elinkeinokeskukselle;

5) alahankkeiden toteutuksessa avustaminen ja niiden toteutuksen seuranta;

6) alahankkeiden toteutuksen sekä toteutuksesta ja koordinoinnista aiheutuvien kustannusten seuranta;

7) maksuhakemusten laatiminen ja toimitaminen työvoima- ja elinkeinokeskukselle;

8) maksutietojen vastaanottaminen ja välittäminen hankehakijoille.

30 §

Hankkeiden koordinointia koskevat tukemisen edellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) toimintaryhmä esittää tukea hakiessaan suunnitelman siitä, että se julkaisee alahankkeiden hakemista koskevan ilmoituksen haun avoimuuden varmistavalla tavalla paikakkunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä, verkkosivullaan tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla vähintään neljä viikkoa ennen kuin hakuaika päättyy;

2) ilmoituksessa mainitaan hakuaika sekä annetaan ohjeet siitä, miten hakija saa hakulomakkeen, hakumenettelyohjeen ja tiedon valintaperusteista;

3) toimintaryhmä on laatinut julkisesti saatavilla olevan asiakirjan, joka sisältää hakijoita, tuettavia kehittämis- ja investointikohteita ja tuettavia kustannuksia koskevat valintaperusteet, tiedon tuen enimmäismäärästä, ohjeet tuen hakemiseksi ja tiedon määräaikojen noudattamatta jättämisestä aiheutuvista seuraamuksista;

4) toimintaryhmällä on ennalta laaditut kirjalliset ohjeet menettelystä, jolla varmistetaan hakijoiden puolueeton ja tasapuolinen kohtelu valintaperusteita sovellettaessa, hankkeita toteutettaessa ja tukea välitettäessä sekä menettelystä, jolla ilmoitetaan tukihakemuksen ulkopuolelle jäävistä hankkeista niiden hakijoille.

31 §

Koordinoinnista aiheutuvat hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää seuraaviin koordinoinnista aiheutuviin välttämättömiin hyväksyttäviin kustannuksiin:

1) palkkaus- ja palkkiokustannuksiin lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia;

2) matkakustannuksiin;

3) koordinointihankkeen toteuttamisessa välttämättömän materiaalin ja muun kuin käyttöomaisuudeksi luettavan tarvikkeen hankintaan;

4) postituksesta, puheluista, tietoverkkojen käytöstä ja muusta viestinnästä sekä koordinointihankkeen toteuttamiseksi välttämättömistä kokousjärjestelyistä ja kokouspalkkioista aiheutuviin kustannuksiin, jotka on suhteutettu koordinointihankkeen laajuuteen ja merkittävyyteen;

5) ostopalvelujen hankintaan;

6) vuokratkustannuksiin;

7) muihin tuensaajan toimitilan ja muun omaisuuden käytöstä aiheutuviin tavanomaisiin yleiskustannuksiin, jos ne ovat ylimääräisiä ja johtuvat koordinointihankkeesta.

Ulkomaanmatkoihin sovelletaan, mitä 11 §:n 2 momentissa säädetään.

32 §

Alahankkeet

Koordinointihankkeeseen voidaan sisällyttää sellaisia 7 ja 22 §:ssä tarkoitettua toimintaa koskevia alahankkeita joissa:

1) alahankkeeseen myönnettävä tuki muu julkinen rahoitus mukaan lukien on vähintään 500 euroa mutta enintään 20 000 euroa;

2) alahankkeen toteuttajan mahdollisuudet toteuttaa hanke ilman tukea ovat vähäiset;

3) alahanke soveltuu toteutettavaksi yhdessä toisen alahankkeen kanssa; ja

4) alahankkeet ovat yleishyödyllisiä kehittämishankkeita tai yleishyödyllisiä investointihankkeita.

Samaan koordinointihankkeeseen ei voi sisältyä sekä yleishyödyllisiä kehittämishankkeita että yleishyödyllisiä investointeja.

33 §

Alahankkeiden tukemisen edellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) toimintaryhmä on julkaissut ilmoituksen, josta säädetään 30 §:ssä;

2) koordinoitihankkeeseen sisältyy vähintään kolme alahanketta, joilla on eri toteuttaja;

3) toimintaryhmä varmistaa, että hankkeen toteuttajalla on riittävät taloudelliset edellytykset ja osaaminen hankkeen toteuttamiseen;

4) toimintaryhmällä on maaseudun kehittämislain 9 §:ssä tarkoitettu tuen siirtoa koskeva sopimus kaikkien koordinoitihankkeeseen sisältyvien alahankkeiden toteuttajien kanssa;

5) toimintaryhmän tukihakemukseen sisällytetään asianmukaisella tavalla tiedot myös niistä hakijoista ja hankkeista, joita ei ole koordinoitihankkehakemuksessa esitetty tuettaviksi alahankkeina.

Alahankkeisiin sovelletaan lisäksi, mitä yleishyödyllisestä kehittämishankkeesta 9—12 §:ssä tai yleishyödyllisestä investointihankkeesta 22—26 §:ssä säädetään.

34 §

Alahankkeiden hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää alahankkeista aiheutuviin 11 ja 25 §:n mukaisiin kustannuksiin.

Alahankkeisiin sisältyviin luontoissuorituksiin sovelletaan, mitä 12 §:ssä säädetään

35 §

Koordinoitihankkeen tuen määrä

Tukea koordinoitihankkeeseen voidaan myöntää enintään määrä, joka muu julkinen rahoitus mukaan lukien on:

1) 100 prosenttia alahankkeiden koordinoinnista aiheutuvista hyväksyttävistä kustannuksista;

2) 90 prosenttia alahankkeina tuettavien yleishyödyllisten kehittämishankkeiden hyväksyttävistä kustannuksista;

3) 75 prosenttia alahankkeina tuettavien yleishyödyllisten investointien hyväksyttävistä kustannuksista.

Tukea voidaan myöntää toimintaryhmän rahoituskiintiöstä rahoitettavaan paikalliseen, alueiden väliseen tai kansainväliseen hankkeeseen enintään 150 000 euroa muu julkinen rahoitus mukaan lukien. Kansainvälisessä hankkeessa Suomen osuus kansallisen tuen määrässä muu julkinen rahoitus mukaan lukien voi olla enintään 150 000 euroa.

Koordinoinnista aiheutuvien 31 §:ssä tarkoitettujen kustannusten osuus ei saa ylittää 30 prosenttia koordinoitihankkeen kokonaiskustannuksista. Koordinoinnista aiheutuvien kustannusten osuus tarkistetaan haettaessa tukea alahankkeista koostuvaan hankkeeseen.

Perustellusta syystä työvoima- ja elinkeinokeskus voi hyväksyä alahankkeiden koordinoinnista aiheutuvien kustannusten määrän suuremmaksi kuin 30 prosenttia koordinoitihankkeen kokonaiskustannuksista.

Edellä 3 momentissa mainittua 30 prosentin enimmäismäärää ei kuitenkaan noudateta, jos 30 §:ssä säädetyn tavoin julkaistuun hakuilmoitukseen ei jätetä vähintään kolmea 30 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua valintaperusteet täyttävää hakemusta.

36 §

Tuen ulkopuolelle jäävät kustannukset

Tukea ei myönnetä seuraaviin kustannuksiin:

1) hankintoihin, jotka on tehty hakijalta taikka sellaiselta yritykseltä, jonka toimintaan hakijana olevassa yhteisössä tuen käyttöön osallistuva tai siitä päättävä henkilö voi olennaisella tavalla vaikuttaa yksin tai yhdessä yhden tai useamman sellaisen henkilön kanssa, jollei hankinnasta ole hankittu riittävästi tarjouksia muilta asianmukaisilta tarjoajilta;

3) leasingkustannuksiin, jos sopimuksen kohteena oleva kone tai laite sopimusehtojen mukaisesti siirtyy hakijan omistukseen;

14) sellaisen työntekijän palkkauksesta aiheutuviin kustannuksiin, joka ei ole tukea

haettaessa ollut hakijan vakinaisen viran haltija tai toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa oleva työntekijä, jos virka tai toimi täytetään yli vuodeksi eikä virka tai toimi ole ollut julkisesti haettavana;

15) ruokailukustannuksiin, jollei ole kyse kansainväliseen hankkeeseen liittyvästä tilaisuudesta, johon osallistuneet ovat pääosin muita kuin Suomen kansalaisia;

16) viranomaisluvista, rekisteröintimaksuista tai muista vastaavista kuluista aiheutuviin kustannuksiin.

---

37 §

Kustannusten jakaminen

Hankkeen ja toimintaryhmän toimintarahalla tuettavien kustannusten tulee olla todennettavissa ja niistä tulee voida esittää tositteet. Hakijan on esitettävä hankesuunnitelmassa ja toimintaryhmän toimintarahankäyttöä koskevassa suunnitelmassa hyväksyttävä selvitys niistä jakoperusteista, joiden mukaan kustannukset jaetaan tuetun toiminnan ja muun toiminnan kustannuksiksi.

---

38 §

Hyväksyttävien kustannusten rajoitukset

Jos hankintaan ei sovelleta julkisista hankinnoista annettua lakia (348/2007), kustannusten kohtuullisuutta arvioitaessa on käytettävä viitekustannuksia. Jos viitekustannuksia ei käytetä, yli 3000 euron hankinnoissa tuen hakijan on kustannusten kohtuullisuuden arvioimiseksi pyydettävä tarkoituksenmukaisella tavalla riittävä määrä tarjouksia. Viitekustannuksilla tarkoitetaan sellaisia yleisesti käytössä olevia yhtenäisiä kustannuksia, joita yritykset ja viranomaiset kyseisellä toimialalla pääasiassa käyttävät arvioidessaan toimenpiteiden kustannuksia.

Jos kustannusten kohtuullisuutta ei ole selvitetty 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, on tuen hakijan yli 500 euron hankinnoissa selvitettävä paikkakunnan tavanomainen hintataso. Paikkakunnan tavanomaisella hintata-

solla tarkoitetaan niiden tavarantoimitusten tai palvelutoimitusten yleisesti käyttämiä hintoja, joiden toimituksia tai palveluja paikkakunnalla yleisesti vastaavissa hankinnoissa käytetään.

Jos viitekustannuksia ei ole käytetty, tarjouksia ei ole pyydetty eikä paikkakunnan hintatasoa ole selvitetty, työvoima- ja elinkeinokeskuksen on muulla tavoin varmistuttava kustannusten kohtuullisuudesta.

8 luku

Luvat, aloittaminen ja toteuttaminen

41 §

Aloitettun hankkeen muuttaminen

Jos tuen saaja hankkeen aloittamisen jälkeen poikkeaa merkittävästi tuen myöntämistä koskevalla päätöksellä hyväksytystä suunnitelmasta, suunnitelmasta poiketen toteutettavan hankkeen kustannukset voidaan hyväksyä tukikelpoisiksi vain, jos muutosta koskeva hakemus toimitetaan työvoima- ja elinkeinokeskukselle tai toimintaryhmälle sellaisen tuen osalta, joka rahoitetaan toimintaryhmän rahoituskiintiöstä, ennen kuin muutoksesta aiheutuvat kustannukset syntyvät.

Hankesuunnitelman muuttamisella ei saa lisätä hankkeen hyväksyttäviä kustannuksia kuin erityisen perustellusta syystä.

42 §

Investointihankkeen aloittaminen

42 a §

Muun hankkeen aloittaminen

Kehittämishanke, koulutushanke, toimintarahalla toteutettava toimenpide ja koordinoituhankkeen alahankkeena toteutettava yleishyödyllinen kehittämishanke katsotaan aloitetun, kun hankkeen toteuttaja allekirjoittaa hankkeen toteuttamiseen liittyvän työsuhteen, tekee hankkeen toteuttamista koskevan hankinta- tai muun sopimuksen, sopimusta solmimatta maksaa hankkeeseen liittyvän kustannuksen taikka solmii palveluso-

pimuksen. Aloittamisajankohdaksi katsotaan ensimmäiseksi toteutetun toimenpiteen ajan-kohta.

Koordinointihankkeen koordinoinnin aloittamiseen sovelletaan, mitä kehittämishankkeesta säädetään 1 momentissa. Koordinointihankkeen koordinointi katsotaan kuitenkin aloitetuksi viimeistään, kun hakija julkaisee ilmoituksen hankkeen käynnistämisestä.

Aloittamisena ei kuitenkaan pidetä kansainvälisen, valtakunnallisen tai alueiden välisen hankkeen toteuttamisessa tarvittavaa yhteistyötä taikka maaseudun kehittämislain 9 §:ssä säädettyä tuen siirtämistä koskevan sopimuksen tekemistä.

43 §

Hankkeen toteuttamisen määräaika

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätöksellä tuettavalle hankkeelle määrätään maaseudun kehittämislain 21 §:n 2 momentissa säädettyissä rajoissa toteutusaika.

Toteutusaika on määrättävä siten, että tuettava hanke voidaan toteuttaa ja tuen maksamista hakea ohjelmasta myönnettyjen tukien maksamiselle säädettyssä määräajassa.

45 §

Toimintarahaa käytettäväksi hyväksyttävät kustannukset

Toimintarahaa voidaan myöntää toimintarahaa käyttöä koskevan suunnitelman mukaisesti seuraaviin toimintaryhmän toimimisesta aiheutuviin välttämättömiin hyväksyttäviin kustannuksiin:

1) palkka- ja palkkiokustannuksiin lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia;

2) matkakustannuksiin;

3) sellaisten ostopalvelujen hankintaan, joita ilman toimintaryhmä ei voi toimia tuen hakijoita avustavana ja ohjelman toimeenpääntöön osallistuvana yhteisönä;

4) vuokratkustannuksiin;

5) muihin toimintaryhmän toimitilan ja muun omaisuuden käytöstä aiheutuviin tavanomaisiin yleiskustannuksiin, jos ne ovat

ylimääräisiä ja johtuvat yksinomaan toimintaryhmätyöstä;

6) kokouspalkkioihin ja muihin kokouskustannuksiin;

7) paikallisen suunnitelman toteuttamiseen liittyviin viestintäkustannuksiin;

8) paikallisen suunnitelman toteuttamisesta johtuviin sellaisiin kone- ja laitehankintoihin, joita ei niiden vähäisyyden vuoksi pidetä investointeina, tai koneiden ja laitteiden vuokratkustannuksiin;

9) vähäisten toimistokalusteiden ja toimistotarvikkeiden hankintaan;

10) toimintaryhmätyössä tarpeellisten erityistaitojen hankintaan ja osaamisen täydentämiseen;

11) palovakuutusmaksuihin ja muihin vakuutusmaksuihin, jotka johtuvat laissa säädetystä vakuuttamisvelvollisuudesta.

Jos toimintaryhmä poikkeaa merkittävästi toimintarahaa käyttöä koskevasta suunnitelmasta, kustannukset voidaan hyväksyä tukikelpoisiksi vain, jos muutosta koskeva hakemus toimitetaan työvoima- ja elinkeinokeskukselle ennen kuin muutoksesta aiheutuvat kustannukset syntyvät.

Jos toimintarahaa on myönnetty maaseudun kehittämislain 55 §:ssä säädettyä enimmäistoteutusaikaa lyhyemmäksi ajaksi, työvoima- ja elinkeinokeskus voi hakemuksesta pidentää toteutusaikaa edellä mainitussa pykälässä säädettyyn enimmäisaikaan asti. Kustannukset voidaan hyväksyä tukikelpoisiksi ainoastaan, jos toteutusaikaa pidentämistä haetaan työvoima- ja elinkeinokeskukselta ennen tukipäätöksellä määrätyn toteutusaikaa päättämistä.

46 §

Hyväksyttävien kustannusten rajoitukset toimintarahaa käytettäessä

Virkamiesten matkakustannukset ja kokouspalkkiot eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia, jos tehtävä kuuluu virkamiehen viranhoitoon.

Tukikelpoisia kustannuksia eivät ole työssä tarvittavien perustaitojen kuten kieli-, kirjanpito- ja tietojenkäsittelytaitojen tai muun vastaavan osaamisen hankkimisesta aiheutuvat kustannukset; tukikelpoisia kustannuksia

ovat kuitenkin toimintaryhmänä toimimista koskevien vaatimusten tai toimintaryhmän käyttämien tietojärjestelmien muutosten edellyttämästä täydennyskoulutuksesta aiheutuvat kustannukset.

Ulkomaanmatkasta aiheutuvat kustannukset voivat olla hyväksyttäviä vain, jos:

1) ne liittyvät toimintaryhmän kansainväliseen toimintaan, toimintaryhmän paikallinen suunnitelma edellyttää matkustamista ulkomaille tai matkaan on muuten erityisen painava peruste; ja

2) matkan perusteltu syy ja kustannukset on sisällytetty toimintarahaa käyttöä koskevaan suunnitelmaan sekä matkoista aiheutuvien kustannusten osuus toimintarahaa kustannuksista on osoitettu suunnitelmassa erikseen.

Toimintarahaa koskeviin hyväksyttäviin kustannuksiin sovelletaan lisäksi, mitä 36—38 §:ssä säädetään.

47 §

Menon tosiasiallisuus ja lopullisuus

Ennakkoa lukuun ottamatta tuen maksamisen edellytyksenä on, että tukikelpoisen kustannuksen perusteena oleva toiminta tai hankinta on toteutettu ja siitä aiheutuva lopullinen kustannus maksettu tuen myöntämistä koskevan päätöksen mukaisesti. Meno on lopullinen, jos tuen saaja ei ole saanut eikä voi saada siitä tai sen perusteella alennusta, hyvitystä tai palautusta. Ennen tuen viimeisen erän maksamisen hakemista kaikkien investoinnista tai toimenpiteestä aiheutuvien maksujen on oltava suoritettuina.

Hankkeen hyväksi vastikkeetta tehdyn työn toteuttaminen on osoitettava työhön osallistumista koskevalla tuntikirjanpidolla.

47 a §

Tulojen vaikutus

Hyväksytyistä enimmäiskustannuksista tai hyväksyttävien kustannusten jäädessä näitä pienemmiksi, hyväksyttävistä kustannuksista vähennetään tuen saajan tuetun toiminnan toteuttamisaikana kyseisestä toiminnasta saa-

mat tulot. Maksettavan tuen määrä lasketaan tuloilla vähennetyistä kustannuksista.

Toiminnasta saatuja tuloja ovat sen aikana tai sen tuloksena saadut tuotteiden, palvelujen taikka muun käyttö- tai vaihto-omaisuuden kuin maaseudun kehittämislain 24 §:n 2 momentissa tarkoitetun omaisuuden myynnistä saadut tulot, käyttökorvaukset ja niitä vastaavat tulot.

Huomioon otetaan tulot, jotka maksetaan toteuttajalle tuen maksamisen hakemiselle säädetyn määräajan loppuun mennessä.

48 §

Menon kohtuullisuus

Tuen maksamiseksi on esitettävä selvitys siitä, että toimenpide on toteutettu tuen myöntämistä koskevassa päätöksessä ja 38 §:ssä edellytetyllä tavalla.

50 §

Tuen maksuerät

Kiinteistön, koneen, laitteen taikka muun käyttöomaisuudeksi luettavan aineellisen tai aineettoman omaisuuden hankintaan myönnetty yleishyödyllisen investoinnin tuki maksetaan enintään kahdessa erässä.

Rakennelman ja rakennuksen rakentamiseen, laajentamiseen tai peruskorjaamiseen myönnetty yleishyödyllisen investoinnin tuki maksetaan enintään kuudessa erässä. Viimeinen erä on vähintään 20 prosenttia myönnetyn tuen määrästä.

51 §

Maksamisen haku aika

Hankkeen viimeisen erän maksamista on haettava viimeistään neljän kuukauden kuluessa toimenpiteen toteuttamiselle asetetun määräajan päättymisestä. Useamman kuin yhden vuoden aikana toteutettavaan hankkeeseen myönnetyn tuen maksamista on haettava kuitenkin vähintään kerran vuodessa tuen myöntämisestä lukien. Siltä osin, kuin hankkeeseen sisältyy hyväksyttäviä palkka-

kustannuksia, tuen viimeisen erän maksamista on haettava lomarahan, -palkan tai -korvauksen osalta kuukauden kuluessa siitä, kun lomaraha, -palkka tai -korvaus on työsuhteen perusteella viimeistään maksettava.

53 §

Ennakon maksun hakeminen ja ennakon maksaminen

Tuen hakijan on ensimmäisessä maksuhakemuksessaan yksilöitävä haettava ennakko.

Ennakon määrässä on otettava huomioon hankkeen kesto ja laajuus sekä hankkeen toteuttamisen ajoitus. Ennakon maksamiseksi voidaan edellyttää vakuuden asettamista.

55 §

Ennakon käsittely menoilmoituksissa

Maaseutuvirastosta annetun lain (666/2006) 2 §:n 1 kohdassa säädettyä maksajavirastotehtävää hoitaessaan Maaseutuvirasto saa hakea Euroopan yhteisön rahoitusta vasta sen jälkeen, kun maksettu määrä ennakko mukaan lukien vastaa tukiprosentin mukaista osuutta toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.

56 §

Ohjausryhmän asettaminen

Ohjausryhmä on asetettava valtakunnallista ja alueiden välistä toimintaa koskevaa hanketta varten sekä sellaista laaja-alaista hanketta varten, jonka hyväksyttävät kustannukset ovat vähintään 300 000 euroa ja johon myönnetään tukea 100 prosenttia. Ohjausryhmä voidaan asettaa muuta hanketta varten, jos:

57 §

Ohjausryhmän tehtävät

Ohjausryhmän on:

5) käsiteltävä ja annettava asiantuntijalausunto hankkeen muutoshakemuksesta ennen kuin hakija toimittaa sen työvoima- ja elinkeinokeskukselle tai toimintaryhmälle sellaisen tuen osalta, joka rahoitetaan toimintaryhmän rahoituskiintiöstä;

6) toimitettava ohjausryhmän kokouksen pöytäkirja tiedoksi tuen myöntäneelle työvoima- ja elinkeinokeskukselle ja toimintaryhmälle sellaisen tuen osalta, joka rahoitetaan toimintaryhmän rahoituskiintiöstä; ja

12 luku

Seurantatiedot

59 §

Seurantatiedot

Tuen seurantaan varten tuen saajan on esitettävä tuetun hankkeen tai toimintarahalla tuettavan toiminnan toteuttamisesta selvitys. Selvityksestä on käytävä ilmi, miten tuettava toiminta on toteutettu.

Tuen vaikuttavuuden seuraamiseksi tuen saajan on jälkikäteen pyynnöstä toimitettava viimeistään kahden vuoden kuluessa tuen viimeisen erän maksamisesta työvoima- ja elinkeinokeskukselle tiedot tuetun toiminnan tuloksista.

Tämä asetus tulee voimaan 6 päivänä loka-kuuta 2008.

Asetuksen 41 §:ää ja 45 §:n 2 sekä 3 momenttia sovelletaan hakemuksiin, jotka ovat tulleet vireille 17 päivänä syyskuuta 2007 tai sen jälkeen.

Asetuksen 22 §:n 1 momentin 1 kohtaa, 25 §:n 1 momentin 1 kohtaa ja 50 §:n 2 momenttia sovelletaan hakemuksiin, jotka ovat

tulleet vireille 1 päivänä tammikuuta 2008 tai sen jälkeen.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2008

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

Maatalousneuvos Esko Juvonen